

SZEPESI ELLENŐR

POLITIKAI HIRLAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

LŐCSE, Kossuth-utca 17. sz. Telefon 18.
ahova a lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések
küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Felelős szerkesztő és
kiadótulajdonos:

Dr. LEDERER MIKSA.

Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.

Egyes szám ára 20 fillér

A kétfejú sas.

Évszázadok óta áldozatai vagyunk egy bolond ideának, mely nem foganhatott meg csak a sátán agyában. És amióta e bolond idea folytán, a kétfejú sas szét terjesztette rüt szárnyát a hármás bérc felett, a turul madár egyre kisebbedik, egyre fogy, színét veszti, tollait hullatja. Ha belefáradunk a küzdelembe, ha elzsbasztja erőnköt a csüggedés, előbb-utóbb kalitkába zárhatjuk az ősi madarat s oda akaszthatjuk a kanári mellé: hadd füttyüljenek kettesben. A két fejú sas pedig fészket vert Szent István koronájában és százfejú undok fiókokat költ, melyek száz csőrrel vágják a mi testünket.

Vágják a világmindenség forgatagába vetett boldogtalan magyar nemzet testét.

A kétfejú sas tagadása a mi nemzeti létünknek, tagadása mindannak, ami nélkül »nem élhet nemzet e hazán«!

A kétfejú sas adta a király szájába e szót: »soha«!

A kétfejú sas rajtunk gázolva akar nagyhatalommá emelkedni,

A kétfejú sas belemártja karmait a mi legszentebb kincsünkbe, ezeréves alkotmányunkba és ömlő vérünk és omló könnyeink láttára még jobban szétter-

peszti magát, mert fürödni akar a mi vérünkben és kéjelegni a mi könnyeinkben.

És még sem szabad belefáradnunk a keserves küzdelembe, nem szabad erőnknek elzsibladniok, egyeknek kell lennünk a szenvedésben, mert ha veszélyben a haza, szívünk vérét, lelkünk könnyeit örömmel kell áldozatul hoznunk.

Fog jönni katonai kormányzó, királyi biztos, ordókkal teleragaszlott mellel vagy frakkos lakáj gerinctelen háttal; mi továbbra is teljesítsük becsületes kötelességünket, vessük meg a muszkavezető hazaárulókat és e megvetés cukrozza meg a bérüket.

Fogjunk össze a mai válságos napokban mindannyian pártkülömbőség nélkül, mert szent hitem, hogy könnyeink megszentelik e földet s a könnyektől harmatos földből egy új, egy boldogabb nemzet fog sarjadozni a magyar hazán!

Az örök forrás.

Minden jog forrása a magyar nemzet — hangzott pár év előtt a magyar kormányelnöki székéből és az ellenzékkel együtt a szabadelvűpárt is helyeselte. A király sem tiltakozott a felfogás ellen, te-

hát helyeselnie kellett a felelős kormány fejének ezen kijelentését.

Persze még akkor más volt a helyzet. Akkor még a szabadelvűpárt volt óriási többségben és ez volt a »minden jog forrása.« Széll Kálmán, Tisza István büszkén hangoztatták, mikor a jobb oldal mamelek-erdeje ült mögöttük, hogy a nemzet többségét ők alkotják, vagyis minden jog forrása — a szabadelvűpárt.

Nem vették észre, hogy homokra építettek és a két balkezű Tisza István se látta, hogy az ugrai levelével támasztott vihar kifujja lassanként a szabadelvűpárt kártyavára alul a homokot. Mire észretértek, már össze is omlott a kártyavár 1905. január 26-án.

Az ellenzéki pártok, amelyek a választás előtt szövetkeztek, óriási többségre jutottak, míg a kormány óriási többsége törpe kisebbséggé lett. Mi sem volt természetesebb, mint az, hogy a királynak, ha valóban alkotmányos uralkodó, az új többséget kell megbiznia kormányalakítással. Valóban alkotmányos uralkodó mást nem is tehetett volna. Hogy mi az új többség munkaterve, azt valóban alkotmányos uralkodó nem is kérdezheti, de illet kérdeznie nem is szabad, mert ez jogtalan beavatkozás a nemzeti szu-

TÁRCA.

Szilánkok.

*Bizony mondom: szomorú ez az ének!
És tészem szomorúbbak elejének,
amikben semmi napfény, semmi láng.
... Hideg van. Fázom. A fűtés se használ.
S ha lelkem mégis dalba téved, az már
belőle csak egy-egy hulló szilánk.*

*Már csak lelkem szilánkjában élek...
miket a vénhedt, nagy gyalús: az Élet
gyulája szakgat, tép, farag le róla.
Folyton farigsál lelkemen a dőre,
míg végre egyéb sem marad belőle,
csak 'est-temetőm vézna sírkarója.*

*Lelkem fáján az egykor terebélyen,
nem pattan rügy s virág nem nyit kevélyen,
mint rég. Madár se fészkel a tar ágon...
... Csak pár szilánk... Azt sincs ki összekösse.
Félkébe bénán én markolom össze,
mi még enyém: az én forgácsvilágom.*

*Világgyújtó hatásán göggel telten
már nem dicsekszem; amivel a lelkem
pedig be sokszor kérkedék hiún,
Hisz nem melengek enmagam se nála.
Erőtelen a forgács lángolása:
... föllobban, meglobog, elég s kihúny.*

Haraszthy Lajos.

Éles megfigyelés.

— A »Szepesi Ellenőr« eredeti tárcája. —
Irta: Mohácsi Jenő.

Sokat panaszkodnak, kiváltképen a gazdag emberek, hogy unatkoznak. Pedig nyilvánvaló, hogy értelmes, művelt ember nem unatkozhatik. Minden apróságban valami érdekességet fedez fel, szeme minden köznapi dologban többet lát, mint embertársainak eme hasznos szerve.

Csak ki kell mennie az utcára! Micsoda tere nyílik ott az éles megfigyelésnek! Mennyi neveltség, mennyi fogyatékoság ötlük szemébe! Minek járjon az ember színházba, ahol az ugynevezett mulatságos daraboknál ásitozik, mikor az utcán minden pénzpocsékolás nélkül, a legszébb színelőadásban van része, a legjobban megfestett diszletekkel, a legtökéletesebben játszó színészekkel!

A multkor megfigyeltem a hagyományos aszfaltbetyárok egy érdekes példányát.

Villamoson ültem. Irónak, (és hogyha irónő is) mindenütt megfigyeléseket kell tennie. Az ember sokszor olyan helyeken akad a legpompásabb típusokra, ahol nem is várná.

Körüljártattam szememet és tekintetem egy feltűnően öltözött fiatalemberen akadt meg, ki éppen szembe ült velem.

Nem akarok elegáns cipőiről, ujdonatuj öltönyéről és feltűnő nyakkendőjéről szólni. Hiszen ez mind csak külsőség, ámbar ez is fontos a

megfigyelésnél. Nézd meg az embert, hogyan öltözködik és félig-meddig tisztában vagy vele.

Nohát meg kell adni, hogy ennek a fiatal embernek volt izlése!

De milyen szemtelenül viselkedett.

Mindenkit megbámult, mindenkire olyan szemeket meresztett, mintha lelke mélyéig akarna látni! Különösen a szép nemet ostromolta szeméi tüzével.

Irónő vagyok és szerény; ez ugyan paradoxon, de bármilyen valótlannak látszik: igaz, kora ifjuságotól fogva annak mondtak és én magam is meg vagyok ennek az igazságáról győződve.

De bármilyen szerény vagyok, azt már a megfigyelés érdekében is meg kell említenem, hogy alig néztem az én jól öltözött vis-á-vimra, mindjárt ő is rám emelte szemét; de mintha valami tolvajlason rajta kapták volna, rögtön lesütötte.

Nyugalankodott ülésén, látszólag hatást tettem reá. Erről csak megerősítve láttam véleményemet, azt t. i., hogy az az ur aszfaltbetyár, az efféle embereknek sok a tapsztalatuk és mindjárt az első pillanatban meg tudják becsülni a gyöngy értékét.

Az aszfaltbetyárok rendszeren szemtelenek, de tudjuk, vannak pillanatok, mikor a legnagyobb bűnösök is, a szende ártatlanság láttára, visszariadnak gatzettüktől. Így volt ebben az esetben is. A fiatalember lopva rám-rám pillantott, de a

verénitása jogaiba, no meg hát valóban alkotmányos uralkodónak már azért sem tanácsos ilyet kérdeznie, mert azt találnák hinni róla, hogy nem ismeri a pártok elveit, törekvéseit, kül- és belpolitikai terveit, tehát az uralkodásra képtelen.

No de az emlékezetes képviselőválasztás alkalmával nem csupán a régi többség és kisebbség állott egymással szemben, hanem az alkotmányossággal leplezett önkényuralom és a nemzeti akarat. Az alkotmányosság megbukott és a leplezett önkényuralomról lehullott az álarc, de még nem győzött a nemzeti akarat. Ez is nagy eredmény, mert végre is tudjuk, hogy nekünk eddig sem volt alkotmányunk valóban, a »legalkotmányosabb király« fogalma pedig csak a Beksics Gusztáv hamis közjogi munkáiban és a pénzért vásárolt szennysajtóban létezett, sőt ma is él még e fogalom a darabont-kormány felfogásában, a Bachuspincében, a Wertheimer-kávészívásban, de a valóságban nincs, ha volt is talán, már nincs. Eloszlott, mint a buborék.

Hová lett a minden jog forrása, a nemzet! Hiszen az ítélte meg pedig félremagyarázhatatlan határozottsággal. A nemzet akaratával a »legalkotmányosabb« magyar király nem is számolt, hanem a régi Habsburg-módra a vezérekkel kezdett alkudozni, mint például III. Károly tette a gyöngye jellemű kurucokkal. Régi Habsburg-fogás az, megvesztegetni a vezért, a fejnélküli sereg magától szertezüllik, mint a Károlyi Sándor vitéz kuruc serege a majtényi sikon. Sikerült ez a gyászos emlékü Tisza Kálmánnal szemben is.

Sajnos, az uralkodó hosszú országjárása alatt igen kevés becsületes, talpig jellemes emberrel érintkezett, de annál több gazemberrel. Kétségtelen, hogy ez irányban vannak is bőséges hasznos tapasztalatai. A vén emberek makacs szívósságával ragaszkodik nézeteihez, álláspontjához, amiben van is némi tiszteltreméltó vonás. Sajnos, ő azt hiszi, hogy most is holmi Tisza Kálmán-féle embe-

vétkesség érzetével, nem tudta ártatlan szemeim érzését kiállani.

De én közelebről akartam megfigyelni! Ez az ember nagyon is érdekelt!

Újra azt kell hangoztatnom, hogy irónő vagyok és kötelességem, mikor az irodalomról, egy érdekes embernek papírja vetéséről van szó, minden mellétekintet, ösztönszerű szegyenérzetet félrevetni. Áldozatul kell sokszor hoznom nőiességemet, hogy annál jobbak, annál élesebbek legyenek megfigyeléseim.

Kellett valamit kigondolnom, hogy közelebről megfigyelhessem.

Csak egy mód volt rá, hogy vele minden nagyobb feltűnés nélkül beszédbe elegyedhessek.

Lejtettem napernyőmet.

A fiatalember mellém ugrott s felvette.

— Köszönöm, — mondottam, — még vannak tehát udvarias emberek a világon!

— Ameddig szép hölgyek fogják azt benépesíteni, addig nincs mitől félni! Az ember csak örül, ha a szép nemet szolgálhatja!

Mellettem egy üres hely volt. A szemtelen leült mellém, anélkül, hogy engedelmet kért volna.

Átláttam a szitán, ez az ember hálójába akar keríteni. De én résen leszek! Szinleg belementem a játékba, mert kíváncsi voltam a folytatásra. — Vajjon merészkedik?

Engem a dolog mulattatni kezdett.

rekkel van dolga, akik csak a hatalmi polcokra akarnak jutni, mint a darabont-banda pákosztos patkányai. Az uralkodó ebben keservesen csalódnai fog és e csalódása annál keservesebb lesz, mert a sirja szélén — a haldoklók esodálatos éleslátással látják meg azt, amit életükben hibáztak — látni fogja, hogy omlik össze a Habsburg-uralom kártyavára és ő nem tehet mindent jóvá a halálos ágyon, mint II. József. Mert ő nem a magyar nemzet alkotmányát irtatja ki silány darabonthatáival, hanem a Habsburg-ház iránti közmondásos kutyahüségét, pedig Nagy Frigyes és Nagy Napoleon ellen az védelmezte meg a hálátlan Habsburgokat.

Az ősi alkotmányhoz való ragaszkodásunk ezer éves létünk alapja, a Habsburg-ház iránti hüségünk pedig négy évszázados »szenvedés és nyomor« forrása. Könnyű a választás, de különösen, ha rajtunk áll. Nem rég még csak porhintésre alkalmas frázis volt az, hogy minden jog forrása a nemzet; nemsokára komoly valóság lesz az. A fjordok hazájából ragyog felénk a tündöklő példa. **K.**

Vándorló ország.

Hazánk ujabbkori történelme a bomlási proessus szomorú képét mutatja. Pusztulunk, veszünk, mint oldott kéve szét hull nemzetünk.

Először megmozdult a föld és jóformán ki is szaladt a középbirtokosok talpa alól. Aki komolyan tudja értékelni azt a kincseket érő nagy erőt, a melyet nemzeti szempontból képviselt a középbirtokos nemesség, az úgynevezett gentry, az mindenesetre nagy nemzetiségi szerencsétlenségnek tekintti ennek az osztálynak a letörését és gyászos züllését.

Századokon át ez az osztály képezte a magyar gerincét; innét kerültek ki a haza legerősebb oszlopai; s ime, látjuk, hogy ma is ennek az osztálynak tagjai képviselik a leghivebben a nemzeti irányzatot. Hol volna ma ez az ország, ha a

Ő tovább vitte a beszélgetés fonalát. Én természetesen elfogulatlanul feleltem neki és rávitte végre a szerelemre!

De én kibírtam! Tűrtem mindent hallgatagon, mert szívemben szent tűz lángot, az a tudat lelkesített, hogy irodalomért szenvedek!

Annyira vitte az elvetemedettséget, hogy bókolni kezdett és végül felém hajolt, hogy bizalmas szavakat sugdosson a fülembe. Félig elájultam! De most már egészen fenéki akartam üríteni a megfigyelés poharát! Meg se moccantam legmerészebb beszédjére sem.

Át meg átlattam az efféle embereket, de egészen!

Volt alkalmam, hogy ennél az egyénél az egész fajta léhaságát, könnyelműségét kikapasztaljam! Megtörik az ártatlan sziveket, a kegyetlenek és aztán otthagyják áldozatukat!

A fiatal ember egyik állomásánál kinézett, hirtelen felugrott köszönt és eltűnt! Az induló kocsiából láttam, mint egy fiatal lány után sietett. Biztosan szebb volt nálam és ő ezt is be akarta hálózni, miután otthagytott engem, kívül csak egynehány percel előbb kezdett.

Istenem, ha rá gondolok, hogy nem csak énvelem, hanem a többi leányokkal is úgy tesznek! Elesábitják őket szép szóval, aztán elpárolognak!

De akkor önkénytelenül nevetnem kellett!

Az a fiatalember bizonyosan azt hitte, hogy

nemzeti intelligencia olyan mértékben gyarapodott volna vagyoniilag, amilyen mértékben hanyatlott.

A nemzet fenntartó elem második falanksza, a kisbirtokos néposztály szintén rohamosan közeledik az anyagi pusztulás felé. Egész vidékek vannak az országban, ahol a kisgazdák talpa alól szintén szaladni kezd a föld. Az elviselhetetlenül súlyos közterhek, némely vidékeken az elhibázott ármentesítés óriási költségei, a szőlőtermő tájakon filoxera által elpusztított szőlők rekonstrukciójával járó terhes kölcsönök, a nagyranőtt életszükségletek, az aránytalanul drága hitel általában a mostoha közgazdasági viszonyok a magyar földmivelő népet súlyos válságba sodorták.

És a magyar pénzügyintézetek a helyett, hogy hazafias kötelességükhöz képest gyámolító kézzel segítségére sietnének a gazda közönségnek, éppen ellenkezőleg az uzsoráskodást megközelítő lelketlen manipulációkkal többnyire siettetik a föld népének pusztulását.

Bezzeg nem így tesznek a nemzetiségi pénzügyintézetek. Azok megelégednek a csekély polgári haszonnal s anyagi erejük javarészt a fajszeretet kultiválására és a céltudatos nemzetiségi fejlődés hathatós előmozdítására fordítják.

A szász, az oláh és részben a tót pénzügyintézetek összevásárolják olcsó pénzen az eladósodott magyar gazdák földbirtokait és olcsó törlesztés mellett kiosztják azokat a saját fajrokonaiuknak. Ennek következtében a nemzetiségek anyagilag szemlátomást gyarapodnak, míg a magyar emberre ma-holnap szó szerint alkalmazható lesz a költő mondása: »Szerte néz és nem leli honját a hazában.«

A földbirtokosok és földmivelők pusztulásán kívül a munkás osztály helyzete is szomorú képet nyújt. Ott van első sorban a kivándorlás. Az Oceánt járó hajók minden héten ezrével szállítják a munkaképes népet idegen világrészekbe s ez önmagában is olyan hatalmas érvágást

otthagytott, tövissel, fájó sebbel szívemben, melyből nem fogok sohasem kigyógyulni!

Ha tudta volna, hogy csak megfigyelem!

Sárosi Eulélia.

II.

A következő rajzom egy cikksorozat első része, amelyben személyes tapasztalataimat és megfigyeléseimet akarom értékesíteni. Nem fogok ezekben világirodalmi fontosságú műveket alkotni. Csak arra törekszem, hogy megfigyeléseimet a nagyközönség is haszonnal olvassa; s talán egyikét irótársamnak is tehet szolgálatot.

Első mai cikkemeit az agg-szüzek természetrajzának szentelem!

Már sokat hallottam és még többet olvastam a szép nem ezen legkevésbé sem szép fajtajáról, de eddig azt hittem, hogy az mind tulzás. Személyes tapasztalataim eddig ezen a téren nem igen voltak, mert be kell vallanom a fiatal hölgyek bilincseltek le bájaikkal.

A multkor felszálltam a villamosra. Körülhordoztam a sasszememet, nem prédálhatok-e valamit egy új novellám számára!

Azt hittem először, hogy nem találok anyagot a megfigyelésre. De szerencsére csalódtam!

Hirtelen kellemetlenül kezdtem magam érezni, mintha erősen rám néznének. Már hozzászóltam a báméskodó tekintetekhez, de mostan mintha egy pár szem át akart volna szűrni

képez a magyar társadalom, melynek következménye nem lehet más, mint nemzetünk végelgyengülése.

A vándorlás azonban más irányban is feltűnő módon mutatkozik. Évek óta megindult a faluk népe és tömegekben áramlik a városokba jobb sorsot és megélhetést keresni. Ám, a mi városaink ipari és közforgalmi viszonyai fájdalom nem olyanok, hogy képesek volnának biztost foglalkozást és állandó keresetet nyújtani a tömegesen jelentkező munkás kezdeknek. S így a városokban ijesztő módon szaporodik a munkanélküli munkások serege s akik otthon csak szegény emberek voltak a városokban apránként elzüllött inségesekké lesznek.

Ezeknek a keserves állapotoknak a megváltoztatását pedig hasztalan várjuk az országnak sorsát intéző földi gondviseléstől. Ahol évszázados hagyományok kormányzati elve az, hogy: Magyarországot koldussá kell tenni, hogy rabbá tehesük — onnét ne várjuk nagy nyomorúságunkban a segítő kezet. Minket, magyarokat csak az menthet meg, ha követjük a bölcs intést: Segíts magadon, akkor az Isten is megsegít.

Azért az egész magyar társadalomnak össze kell fogni annak az életmentő törekvésnek a megvalósítására, hogy hazánkat végre gazdaságilag önállóvá tegyék.

Nem politikai, és pénz kérdés ez, hanem kenyér kérdés. Tehát legalább ebben az egyetlen egy dologban fogjunk kezet mindnyájan.

Nem elég, hogy politikailag feltámadt lelkünkben a nemzeti öntudat. A legfőbb ideje, hogy gazdasági téren is feltámadjon az önfertartási ösztön.

Sz.

Budapesti levél.

A múlt héten messze jártam, tengert láttam! Hanem azért ne tessék megjedni kérem, nem fogok Abbáziai levelet írni Budapesti Levél helyett. Mert ugyebár kitálaták, ha nem is mondtam, hogy Abbázia történt a kiruccanás? Hogyne találták volna ki, hiszen Önök olyan

Felnéztem — és ime magam előtt láttam ama nők egyikét, kik a házasság révénél közelebb hajótörést szenvedtek.

Arca igazán tipikus volt, Mintha kivágták volna valami éleclapból. Szögletes teste, mintha most került volna ki az asztalos műhelyéből!

És szeme! úgy szűrt, mint Ámornak egy nyila, a legmaróbb méregbe mártva!

Nem tudtam kiállni azt a tekintetet. Szememet földre sütöttem, majd pedig máshova járatam. És még folyton éreztem ezeket a szurásokat.

Ennek a kellemetlen helyzetnek véget kellett vetni.

Ez a nő úgy látszik, kiszemelt engem áldozatának és jövő férjének!

Micsoda tere nyílik itt a mulatságos megfigyeléseknek!

Nem csalódtam!

Az aggszűz, kiszámított véletlenből, elejtette napernyőjét, amely, ismét csak véletlenből, lábaim elé esett.

— Köszönöm, — mondotta — még vannak udvarias emberek a világon!

Beszélgést akart velem kezdeni! Nagyszerű alkalom! Nagyszerű alkalom. Együttal arra is, hogy megszabaduljak szűró tekintetétől! Majd adok én ennek férjvadászatot!

— Ameddig szép hölgyek fogják azt benépesíteni, addig nincs mitől félni. Az ember csak örül, ha a szép nemet szolgálhatja! — volt a feleletem.

szellemesek! Meg aztán ugyan hol szokta budapesti ember a tengert keresni másutt, ha nem Abbáziaiban?

Hát igen! És ha én most akarnám, egész bátran írhatnék Abbáziai keltezéssel Budapest Levelét. Se a neveken, se a pletykákon nem látszanék meg, hogy nem itt termettek a szőke Duna partján. (Bocsánat ezért a merész és kissé szokatlan Duna jelzőért.)

Istenem, mennyi ismerős arc!

„Haza felé egész uton azon gondolkozám”, — hogy honnan az isten csudájából kerül ki hát az én heti pletyka anyagom, ha velem együtt egész Budapest Abbáziaiban volt?

Megérkezve azonban csakhamar elmúlt a szorongásom, mert a Nemzeti színház tájkán már konstatálhattam, hogy dacára Abbáziaiban, nem vándorolt ki mindenki. Mégis csak maradtak itthon tekintélyes embereink. Találkoztam Tiller Móriccal, Ehrlich G. Gusztávval, Freystetterrel és Kardhordó Árpáddal.

A hon fővárosában tehát élet van. Megnyugodtam; és eszembe jutott, hogy most még csak az hiányzik, hogy Rózenberg Gyula is itthon legyen, akkor semmi baj, míg távol voltam vigyáztak a hazára is.

Aj-aj! Szinte hallom, hogy szól most közbe valamelyik nyájas olvasó:

Na! Mit szószatyárokodik az ur?! Lássuk azokat a pletykákat!

Fájdalom, kénytelen vagyok a nyájas türelmetlenkedőknek teljesen igazat adni. Igen, de könnyű neki! Hanem hallanám csak azokat a politikai és egyéb pletykákat, amiket most itt portálnak, majd meg látnám én akkor, hogy ki merné-e azokat írni az újságba! Elvégre kérem én is csak szeretem egy kicsit az életemet. Már pedig megölik ezekért az embert, ha nyilvánosan tovább adja. Hallgassák meg csak például a legártatlanabbat:

A Kossuth Lajos-utában egy pár intranzigens ellenzéki politikus beszélget a meghiusult béke tárgyalásokról és egy tüzes lelkű fiatal honatya keserűen fakad ki:

Kár volt a koalíciónak olyan nagyon kapaszkodni az alkudozások után, hogy aztán így lökjék félre megint.

Ebben a pillanatban lép a társasághoz egy nagyon elmesés, de nagyon harapós beszédű néppárti képviselő, aki meghallva, hogy miről van szó, egyszerre készen volt a maga gyilkos hasonlatával:

— Ugy járt a koalíció, mint a kis Móric. Tudjátok ti a kis Móric esetét? Hát a tanító úr a vizsga előtt adott Móricnak egy verset, amit el kellett, hogy szavaljon a nagyságos tanfelügyelő úr előtt. Móric volt ugyanis a legelső tanuló az osztályban, de a legszurtosabb is. A tanító tehát megizente Móric mamájának, hogy a vizsga napjára fűrdesse meg a csemetéjét, ami meg is történt. A tanító úrnak utóbb mégis aggodalmi támadtak a fűrdés dolgában és egy másik gyerekkel is verset tanultatott, akit aztán a vizsgán ki is állított a tanfelügyelő elé. Vizsga után azonban a Móric mamája idegesen interpellálta a tanító urat az elmaradt szavalásért és a tanító úr csak nagyon győnge mentségekkel tudott előho-

Leültem a mellette levő üres helyre. És nem is tiltakozott az ellen! Határozottan be akar hálózni!

De én tuljártam az eszén és nagyszerűen mulattam. Szentelenedni kezdtem vele, bókoltam, bókoltam, ahogy csak tudtam és mindent elhitt!

Szerelmemről beszéltem neki! Elpirult ugyan egy kevéssé, de nem hordott le!

Alig voltunk egynéhány perenyire a végállomástól! Már esteledni kezdett és félő volt, hogy a kisasszony felszólít, kísérem el!

Ennek elejét kell venni!

Az utolsó előtti állomásnál, mikor javában sugtam neki édes szavakat, hirtelen felugrottam, köszöntem és leszálltam a kocsiról és az ellenkező oldalon elisiettem.

Mikor a villamos már tovább rohogott, felélegzettem!

Úgy éreztem, mintha nagy veszélytől menekültem volna meg!

A megmenekülés örömeire betértem egy pohár sörre.

Felkacagtam, mikor visszagondoltam arra a szép leányra, az én válogatott bókjaimra és az önhiúságára, amelylyel mindent elhitt!

Igazán nevetni való kaland volt.

Elképzeltem savanyu arcát, amit szökésem után vágthatott,

Hátha még tudta volna, hogy író vagyok, csak megfigyeltem!

Lóránt Boldizsár.

zakodni. Végre keserűen kifakadt a fiában megbántott anyja nemes haragja:

— Hát akkor minek kezdett a tanító úr egyáltalán? Most itt áll a Móric megfürödvé!

— Hát így áll itt most a koalíció is megfürödvé! — Fejezte be történetét a rossz máju honatya.

— No kérem! Ez az ártatlanabb fajtából való. Hát lehet ilyeneket elmondani? G.

HIREK.

Mi vár a Szepességre!

Hogy örökké nem fognak tartani a szepesi Aranjúezi napok, azt mindenki tudta. Teljes nyugalommal vettük tehát annak a híret, hogy a belügyér csütörtökön fellelegrafáltatta Dr. Neogrady Lajos szeretett alispánunkat, hogy nála tapogatózzék a szepesi állapotok felől. Mint legilletékesebb helyről értesülünk, az alispán nyíltan kijelentette Kristóffy előtt, hogy az országgyűlés által meg nem szavazott adó beszédese vagy ujonc besorozása tárgyában netán kibocsátandó rendelet végrehajtására nem kapható, valamint arra a megyei tisztikar egyetlen tagjára sem számíthat Kristóffy. A miniszter kijelenté, hogy ilyen rendelet kibocsátása alatta nem várható, de határozott választ kért 3 nap alatt arra, hogy a tisztikar kész-e a kormány mindennemű rendeleteinek a teljesítésére. Az alispán e célból folyó hó 17-ének d. u. 4 órájára összehívta a megyei tisztikar vezető férfait, kik hosszas eszmecsere után abban állapodtak meg, hogy a kormány mindennemű rendeleteit mindaddig, míg a törvényhatósági közgyűlés másként nem rendelkezik, feltétlenül végrehajtja, kivéve a meg nem szavazott adók behajtása és meg nem szavazott ujoncok előállítására vonatkozó rendeleteket. Sajtószabadság, gyülekezési szabadság és személyes szabadság, Isten veletek!

Am reméljük, hogy a törvényhatóság a híres jóléti bizottsággal az élén sietni fog „másként” rendelkezni, mert bár fájlalnók, ha e miatt tisztességes és becsületes tisztviselőinket a csepürágók undok hada szorítaná is ki, mégis kisebb bajnak tartjuk, mint a megalázó meghunyászkodást. A ki bízik a magyarok istenében, annak biznia kell az abszolutizmus közeli kudarcában. Addig pedig hadd működjen a jóléti bizottság, mely az előrelátott veszély kezdetén amugy is védő szárnyai alá vette őket.

— **Álhumanizmus.** F. hó 12-én épületes próbán ment keresztül a helybeli kórház. Dr. Bojársky Béla és dr. Rozsnyai Bertalan helybeli orvosoknak egy életveszélyes betegen, Vrabely Mária szegény cselédleányon egy mulhatlan szükségűs operációt kellett végezniök. Három nap óta halott gyermek volt eltávolítandó a nő testéből, honnan a holt gyermek rothadozó keze már kilógott. Az anya menthetetlenül elvesz vala, ha az orvosok császárvágást gyorsan nem eszközölnek. Az orvosok magukra vállalva a felmerülő költségek megtérítését a Herman Gusztáv kórházba szállították a nehéz beteget és kérték felvételét. A főorvos bár dr. Rozsnyai intenzív kérésére és könyörgésére a szive meglágyulni látszott, nem volt hajlandó a beteget befogadni, miután az ápolónők tiltakoztak a felvétel ellen. Az operáló orvosok nehéz szívvel kénytelenek voltak az est sötétjében a beteggel kivonulni és annak számára valahol hajlékot keresni. Kaptak is úgy éjfél tájban a kolerabarokban egy fűtetlen, istentelen farkasordító kalibát, ahol az operációt

megettették. A szerencsétlen leány, szakszerű ápolás híján bizonyára elpusztul, de a Herman Gusztáv-kórház még állani fog soká, igen soká, hirdelve a humanizmus, emberszeretet, könyörületeség magasztos ígét — a 7 águ koronás betegek számára, mint kiváltságos elaggottak és rokkantak menedékhelye felvéve Lőcse város évi 3000 korona segélyét és leszedve a »legfelső helyről« érkezni szokott elismerések bábérait.

— **Gölnicbánya város közgyűlése.** Gölnicbánya város képviselőtestülete f. hó 9-én tartotta meg rendes havi közgyűlését a beteg polgármestert helyettesítő Dr. Valkó Zsigmond városi ügyész elnöklése alatt a tagoknak a szokottnál kissé élénkebb részvétele mellett. Hogy a program melyik pontja bírt a városi atyákra ily vonzóbb erővel, bajos kitalálni. Annyi bizonyos azonban, miszerint a tanítótestület részéről kibocsátott »megkeresés« hogy t. i. a drágasági pótlóért beadott kérvényüket szavazatukkal támogassák, mégis némi befolyással lehetett rájuk nézve, de azért csak újból minden szó nélkül a tanács elutasító határozatát siri csöndben elfogadták. »Kérjétek és megadtatik nektek.« A már harmadizben tárgysorozatba fölvetett 80.000 korona kölcsön fölvétel határozat a vízvezeték berendezésére, végleg (50 évi amortizációra) jogérvényessé vált. Hosszabb vitát rögtönöztek a városatyák a szakiskolával kötendő szerződés miatt a villamos erő átengedése tárgyában. A vármegyei közigazgatási bizottság döntésére s a kir. tanfelügyelő felhívására, hogy t. i. az iskola közsegiesítése tárgyában megindítandó tárgyalások megejtése okából egy bizottság küldessék ki, a képviselőtestület előbbi határozatával szemben, mely szerint egy ily bizottság kiküldését szükségesnek nem tartja, most egy a tanácsból és Mück Sándor tanítóból álló bizottságot küldött ki. Egy neves állami tisztviselő az ily bizottságokról a következőképpen nyilatkozott. »Ha mi egy ügyet el akarunk temetni, úgy azt rendszeren bizottságokra bizzuk! (Bocsánat tisztelt »Bizottság«-unk, ez nem az én nézetem.) A vadászati és halászati jog bérbevételéről tett bejelentés nem minden érdeklődés nélkül történt, mivel ez a f. hó 8-án megtartott második árlejtés alkalmával ismét az új társulat birtokába jutott, a mennyiben ez az régi 192 koronát első árveréskor 420 k. most pedig 850 koronára verte fel s így a régiéket visszaszorították. Így a vadászati sportot is utólrta a minden téren emelkedő drágaság. Helyes, elég volt a jóból. Egyéb kisebb ügyek elintézésével a közgyűlés, mely sokat beszéltet magáról, véget ért.

— **Hírek a Ksod. köréből.** A kassa-oderbergi vasút poprádfelkai állomásának különösen a nyári hónapokban mindinkább növekedő forgalmi már évek óta mind nehezebbé teszi az aránylag szűk pályaudvaron a nagy forgalom biztos és gyors lebonyolítását. Különösen megnehezítette a forgalom biztosságát, hogy a poprádi állomástól a szepesszombati megállóhelyig csak egy vágány van fektetve, holott ott három irányba közlekedő vonatok, és pedig Kassa felé, Késmárk felé és Tátralomnic felé haladnak. Ezen segitendő a Ksod igazgatósága tervbe vette a poprádfelkai állomás és szepesszombati megállóhely között egy második vágány lefektetését s miután az eddigi vágány a Ksod. tulajdona s a késmárk-béla-podoláni vonatok is ezt használták, a Poprádvölgyi helyiérdekű vasút-részvénytársaság, a melyé a poprád-késmárki vonal, meg a m. kir. kincstár, amelyé a tátralomnici vonal, kötelesek a második vágányt kiépíteni, ami e nyár folyamán valószínűleg meg is történik. A Poprádvölgyi helyiérdekű vasút részvénytársaság e célból új részvények kibocsátása útján alaptőkét fejmel. E helyütt említjük meg, hogy a második vágány lefektetése kap-

csán a poprádi pályaudvar Kassa felőli bejáratánál levő útkeresztést is megváltoztatják akként, hogy a Szepesszombat felé vezető gyalogutat a vasúti pálya alá helyezik.

— **Farsangi multság** cím alatt a lőcsei kath. kör folyó évi február hó 26-án terített asztalok mellett kedélyes hangversennyel mulatságot rendez, melyre már most nagyban folynak az előkészületek. A multság iránt a közönség körében nagy az érdeklődés.

— **Halálozás.** Stein Mayer lőcsei lakos f. hó 12-én 95 éves korában elhunyt. Benne a lőcsei izr. hitközség a legidősebb és legrégebbi tagját veszítette el.

— **Megzavart búcsúelőadás.** Dr. Farkas Ferenc színtársulata folyó hó 11-én fejezte be hosszú igitó szezonját, melyet a közönség lan-kadatlan érdeklődése kísért mindvégig. Még az utolsó napon is két előadásra telt meg zsúfolásig a színház. Este a »Leányka« című operette ment másodsor kitűnő előadásban. A címszerepét Reviczky Etel adta rendkívüli sikerrel. Játéka és éneke egyaránt művészi magaslata emelkedett, — fényes és izléses öltözékei kellemes feltűnést keltettek. Az intelligens közönség egész alakítását zajos ovációkkal kísérte mindvégig. Annál érthetlenebb volt az a felháborító, éretlen tüntetés, mellyel egy csoport izléstelen ifjanc az előadás harmoniáját megzavarta. Ezek a »magyar ifjak« nem röstelték még a harmadik felvonásbeli hazafias dal előadását is pizszegéssel kísérni. Erre csak Petőfi idézhetjük: »Jaj az olyan kertnek, jaj még annak is, mert megverte Isten, ahol mint ti vagytok, magyar ifjak, ilyen virágok teremnek!« Talán a sánta Lucifer szállotta meg romlatlan lelküket, hogy ilyen szégyenletes szerepre vállalkoztak. A Reviczky-ellenes tüntetés másrészt egy másik színészről melletti tüntetésben is nyilvánult, akinek egy babér-övezte zongeményt is praesentáltak. Erre a babérra bizonyára nem lesz büszke, de meg a tüntetésre sem, amely olyan színésznőt akart volna megbántani, aki csak követésre méltó példányképpül szolgálhat neki, de vele össze sem hasonlítható. A méltatlanul megbántott Reviczky Etelnek elégtételt szolgáltatott a művelt közönség osztatlan elismerése, mely minden fellépte alkalmával nyilvánult, — az éretlen gyereksinnel ne törődjék! »Die ärgsten Früchte sind es nicht, an denen Wespen nagen!«

— **A felsősunyvaiak segélyezése.** A felsősunyvai tűzvész károsultjainak felsegélyezésére újabb adakoztak: J. Ph. Glesinger Teschen 100 kor. Magy. szt. korona országai vörös keresztgyelet lőcsei fiókja, Raisz Aladár orsz. képviselő, Poprádi takarékpénztár r. t. 50—50 kor. A batizfalvi körjegyzőséghez tartozó községek 47 kor. 64 fill. Csütörtökhely hívei 33 kor. 22 f. Vázsecz község 18 kor. 60 fill. Durand község 17 k. 10 fill. Szepesdaróci hívek 14 kor. 64 fill. Odrobina János plébános Majerka 12 kor. Minorita társház Csütörtökhely, Belcsék Soma min. házfőnök, Győri káptalan központi igazgatósága, Sztrisoszky Pál pléb. Csontfalu 10—10 kor. Klein Ferenc pléb. Szepes-Richwald 9 kor. 71 f. Klimcsik Antal esp. pléb. Hybbe 6 kor. 26 fill. Görgey Jordán püspöki jószágigazgató 6 kor. Kurucz N. kassai lakos, Schneider József pléb. Liptó-Csorba 5—5 kor. Kuchár J. Endre pléb. Liptósztkereszt 3 kor. Zachweja Ágnes szegény richwaldi szolgáló, Dr. Ábrányi József Lőcse 2—2 koronát, mely összegeket, midőn a legnagyobb hála kifejezésével nyugtáznám, egyuttal a legnagyobb inségben lévő népemet, melyet egy alig 13 éves cigány leány oly nagy szerencsétlenségbe ejtett, a n. é. közönség további jóindulatába ajánlani bátorodom. Kelt Alsősunyván, 1906. évi február 12-én. *Handlovics József* plébános.

— **A gölnicbányai iparos kaszinó saját pénztára javára** f. hó 24-én körhelyiségeiben jelmezes bált rendez.

— **Nagy betörésselopás Késmárkon.** Késmárkról jelentik nekünk, hogy Palencsár János késmárki kereskedő kárára folyó hó 3-áról 4-re menő éjjelen üzlethelyiségebe betörték s onnan

800 kor. készpénzt és 9000 korona értékű betéti könyvecskéket és egyéb értéket elloptak. A késmárki rendőrség erélyesen folytatta a nyomozatot s kiderítette, hogy a lopást Palencsár János egyik tanonca Drugács Victor követte el, aki mindezeideig tagadásban van. A tettest ma kísérték át a lőcsei kir. törvényszék fogházába.

— **A lőcsei főgimnáziumi deakasztal február 24-iki hangversenyének műsora.** 1. Császár: Megnyitó játék a »Kunok« daljátékához. Játssza a zenekör. 2. Kreutzer: A kápolna. Énekli a vegyes kar. 3. Arany János: Koldus-ének. Szavalja Plathy Imre VIII. oszt. tanuló. 4. Eredeti magyar dalok. Énekli az ifjusági férfikar. 5. Bihary: Lassú magyar. Játssza a zenekör. 6. Gaál F.: Magyar dalok. Pérfi négyes. Énekli 4 tanár. 7. Mátay: 25. §. induló. Játssza a zenekör. Kezdeté pont 3 órakor. A n. é. közönség nagyszámu látogatását kéri a rendezőség.

— **Az országos vöröskereszt egylet szepesszombati fiókja** f. hó 28-án tartotta a szepesszombati gazdasági kaszinó helyiségében rendes évi közgyűlését dr. Szász Ágoston és Majunke Gedeonné elnökök elnöklésével a nagy számban megjelent tagok részvétele mellett. A közgyűlés első tárgya elnöki jelentés volt, melyből a következőket jegyeztük fel: A fiókegylet négy választmányi ülésen intézte el folyó ügyeit és három irányban fejtett ki tevékenységét. A főtörökvés volt a balesetek által sujtottaknak segítséget és egyéb betegeknek modern kórházi ápolást nyújtani. A »Mentőház« a balesetek által sujtottaknak és a vagyonatlan betegek menhelye volt. Ápolatott 86 beteg 1587 beteg-ápolási napon át. A betegápolási napok száma az 1904. évhez viszonyítva 241-el szaporodtak. A betegek közül 12 különböző balesetek folytán került a mentőházba, a többi 74 különböző betegségekben voltak. A felvett betegek közül 2 szepesszombati, 17 matheóci, 2 poprádi, 2 felkai, 3 sztrázai, 5 káposztafalvi, 2 csütörtökhelyi, 2 szepespesti, 2 szepesvághelyi, 3 kubachi, 7 sunyavai, 3 gánóci, 8 vázseci, 1 kamjonkai, 3 batizfalvi, 2 nagyszalóki, 2 menguszfalvi, 1 bethlenfalvi, 1 tamásfalvi, 3 lipótép-licskai, 2 dovalovai, 1 stola, 4 vikartoci, 1 brez-nóbányai, 1 tarpataki, 1 hunfalvi, 1 újvidéki, 1 savniki, 1 alsóerdőfalvi, 1 hoptarti és 1 hozeleci volt. A betegek közül 56 férfi és 30 nő volt; ezek közt gyógyult 53, javult 14, javulatlanul távozott 8 és meghalt 9, az év végén betegen ápolás alatt maradt 2. Teljesen ingyen gyógykezeltetett 25 beteg 622 ápolási napon át, félápolási díjat fizetett 56 beteg 232 ápolási napon át, fizetéses beteg volt 56, kik összesen 1326 korona 80 fillér ápolási díjat fizetett; ezen bevételi összeg az 1904. évihez képest 229 kor. 27 fillér szaporulatot mutat. A fiókegylet tevékenységének második iránya volt: a társadalom minden rétegében a fiókegylet irányában jóindulatot és jóakaratot fejleszteni; e cél elérésére a választmány jótékonycélu levélzáró bélyegeket bocsájtott ki a járás 13 nagyobb községében gyűjtőszekrényeket állított fel, azonkívül egy téli és egy nyári mulatságot rendezett és ezáltal törzsvagyonát 1439 kor. 77 fillérrel szaporította. Ezen összeghez hozzájárult: dr. Szász Ágoston 461 k. 42 f., dr. Szegő Kálmán 50 k., Treliśca Arnold 50 k., Szepesszombati város 30 k., Felsősunyava község 25 k., Alsősunyava 25 k., Nagyszalók 20 k., Batizfalu 10 k., Lucsivna 4 k., Kornidesz Károly 2 k., Ganovszky Lajos 5 k., Mathern Amália 7 k. 20 f., két halás beteg 38 k., Genersich József 50 f., dr. Philippi Ödön 4 k. és egy tarokparti 64 fillérrel. A téli multság jövedelme 285 k., a nyárié 216 k. 88 f. volt. A gyűjtőperselyekben összegyűlt 46 k. 45 f., levélzáróbélyegek eladásából bevételeztetett 37 k. 08 f. Az ágyalaptványi összeg 6080 koronáról 7519 k. 91 fillérre emelkedett. A mentőház leltára 204 k. 66 f. értékű tárgyakkal gyarapított, úgy hogy annak jelenlegi értéke 2461 k. 21 f. A fiókegylet összvagyon 18981 k. 12 f., mely összeg az 1904. évihez viszonyítva 1582 k. 10 fillérnyi vagyonszaporulatot mutat. A fiókegylet tagjai száma 26-tal szaporodott úgy, hogy jelenleg 212 tagja van, melyek közül 1 tiszteltbeli, 202 rendes és 9 rendkívüli tag. Az elnöki jelentés örvendetes tudomásul vétetett az ügyvivő elnöknek dr. Szász Ágostonnak az elismerés kifejezése mellett jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A pénztárnoki jelentések tudomásul vétettek, a felmentvény megadatott. Genersich József pénztárnok állásáról leköszönt, helyébe

Prokopi Vilmos választatott. A választmány kiegészítése végett Hensch Lászlóné és dr. Winkler Ernő választmányi tagul választottak. A jövő évi költségvetés elfogadása után a közgyűlés az elnök éltetése mellett véget ért.

— **Hymen.** Dr. Dékány János beregszászi aljegyző, tegnap vezette oltárhoz Beck Margit kisasszonyt, Beck Pál bőrgyáros, a lőcsei függetlenségipárt vezérférfinak kedves és bájos leányát. Fogadják őszinte szerencsekívánatainkat.

— **A szepesszombati daloskör** a műkedvelők szíves közreműködése mellett 1906. évi február hó 24-én a városi vendéglő nagytermében műkedvelői előadással egybekötött hangversenyt rendez, melynek műsora a következő: I. „Édes lánykám“, éneklő a daloskör férfikara. II. „Die geborgte Frau.“ III. „Rám se nézett“, éneklő a vegyeskar. IV. „Viharban“ éneklő a daloskör férfikara. V. „A szálla“ vígjáték 1 felvonásban. VI. „Állatquartett“ (közívánatra másodsor). Kezdeté este 8 órakor. A tiszta jövedelem jótékony célra lesz fordítva. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hirtelen nyugtáznak. Előadás után táncmulatság.

— **Eljegyzés.** Róth Izidor eljegyezte Teitelbaum Janka kisasszonyt Lőcsén.

— **Életunt házaspár.** Megirtuk lapunkban, hogy Szepesszombaton múlt év november hó 1-én Frischik János és neje elhatározták magukat arra, hogy életüket közösen elemésszék és e célból a vaskályha esővét ronggyal betömtek, melynek következtében a kiáramló szénegáz folytán Frischik János meg is halt, Frischik Jánosné ellenben életben maradt. A királyi törvényszék folyó év február hó 13-án vonta felelősségre Frischik Jánosné, gondatlanságból okozott emberölés vétsége címén. A kir. ügyész a tárgyaláson a vádját elejtette, mire a kir. törvényszék megszüntető határozatot hozott.

— **Vasúti váróteremben halt meg.** Krompachon a vasúti váróteremben egy ismeretlen nevű férfikoldust halva találtak. Valószínűleg szívszélhűdés érte az öreg koldust.

— **A székely havasi bivalytej** jósága általában ismeretes. Ezen bivalytejjel készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgyön 186. szám, a törvényesen védett »Alba«-szappant (ára 1 korona). »Alba«-arekrémet (ára 1 korona 50 fillér) és »Alba«-hölgyport (ára 1 K. 50 fillér), melyeket a szokásos vásári reklám mellőzésével, nyugodt lélekkel ajánlunk a művelt hölgyközönség figyelmébe, mivel semmi ártalmas vegyi terméket nem tartalmaznak s melyekről hazánk első orvosnője dr. gróf Hugonay Vilma ezt írja: »Az »Alba« szappan és krém a bőr ápolására, a szeplők és más arc-tisztáltságok eltávolítására a legjobban ajánljuk.

Színházi levél.

— február 17.

Az idény folytatása nem indult meg olyan érdeklődéssel, mint a milyennel vártuk. Pedig közben ujságok is estek, haladá t jelentő események. A felsőfolt villanyos lámpák a jövőre nagyobb tűzbiztonsággal biztatnak, a város évi 20,000 koronás spórolása pedig új színházat varázsol, a mostaniban szenvedve élvező közönség elé. Messze jövő eszméje ez, az unokáink fognak csak benne örvendezni a mi gondoskodásunknak. Addig már ezt nem fogják, hála az égnek, restaurálni, mert még egy restaurálás, falfestés és csak vörösbarna ruhákban lehetne a páholyokba menni, meg automobil köpennyel és fejjel a nézőtérre. Ez ellen kérik még csak segítséget, akkor aztán nyugodtan spórolhatnánk az utókor számára.

Kis pajtás volt a beköszöntő. A darab tán még vonzott volna közönséget, de már mindenki tudja, hogy az első előadásokat mindig nagykabátban, sapkában kell végignézni és játszani, ezért aztán bizony üres volt a nézőtér. A szereplőket megdicsérhetjük bátorságukért, amellyel könnyű, kivágott ruhákban kimertek jönni a jó hideg havasi levegőre. Ruhát ugyan vettek magukra, pedig már egyszer fi-

gyelmeztetem őket arra, hogy a bunda sem sok. Sohse zsenirozzák magukat. Ilyen viszonyok közt aztán nem is csodáltuk, ha a játék nem volt a megszokott biztosságu, mert hisz még a színész is fázik, hát iparkodik menekülni a hidegről.

A **Csepürágók**-ra már a közönség is bátrabb lett, ha még nem is volt olyan telt a ház, mint szokott lenni, de már szívesen és jókedvvel mulatott a bohómeséjü, kedves zenéjü darabon, amelyben néha bizony nem tudjuk, hogy nem farsangvégi bolondsággal van-e dolgunk, mert hiába gondolunk arra, hogy Egressy és Lendvay korában színházban játszották-e az ilyen darabokat, tény, hogy már csak mulatni járunk a színházba, már pedig legkönnyebb mulatság a kacagás, arra pedig legegyszerűbb eszköz a bolondság. No hát volt bőven. A mese sőt sokszor a zene szépsége is egészen hátraszorult mellette. A női szerepekben Reviczky, Honthy vitték a főszerepet. Reviczky hangja néha a felsőbb fekvésekben élessé válik, de ezt más oldalon ellensúlyozta érzelmes, szép játéka. No, de ez nem nagy hiba, hisz néha esik csak meg. Jókedvü, kedves pár volt Erdős Barna Mariskával. A férfiak közül Szántó, Bogyó és Farkas a főbb szerepekben. Sárközy néha lanyhább volt, de hát úgy gondolom nem is lehet nagy gyönyörűség tigrismaszka bújni komoly színésznek. A kisebb szerepekben Baróthy Barna Ilona, Tukoray és Réthy, ez utóbbi a korcsmáros mulatságos, markáns alakításával tünnek ki.

14-én a többi itt előszörrel együtt Bencsik józsi vígjátékát, az **Udvari Tanácsost** mutatták be, az arisztokratának készülő pénzember eme kitűnő rajzát. A főszerepben Baróthy jellemző, kellően színes és öntudatosan helyesen mérsékelt. Fodor inkább csak főbb vonásokban alakított, de úgy vázlatosan elég jót adott. Jól eltalálta szerepe szellemét és szerencsésen is fejezte ki Hecceg, akitől különben az átgon-dolt, értelmes játék egészen természetesen látszik. Hallottam, hogy jövőre is viszontlátjuk. Ugy látszik, ő már a kerület színészévé szegődött, aminek különben — ambiciozus embert nyervén benne — csak örülhetünk. Erdős valósággal excellált úgy gyönyörű játé-kával, szerepéhez pompás szabásu arcával és alakjával, mint izlésesen szép toilettjével. Ő is azok közül való, akiről igazán sajnálhatjuk, hogy csak rövid ideig láthatjuk. Kedves, rokonszenves volt Barna Mariska Játéka, Bogyó meg erős karrikaturájával adott kiesiny, de mulatságos alakítást. Kisebb szerepben Heltai, Szabó és Székely Janka voltak jók.

Casanova egy nappal későbbben került színre, mint hirdették, akkor is hirtelen szerepváltozással. Honthy helyett Szalontay-val. A kedves, szellemes darab szépségei nem tudtak érvényesülni és kidomborodni s a közönség nem is volt teljesen kielégítve. Ugy látszik többet várt a — pikánsból, tekintettel a címre. Pedig van benne sok szépség is, de hát arra nem igen ügyel az ifjuság, ha Pompadour — Reviczky-ről tudja, hogy ott a lepel mögött nagyon érdekes lesz. No és azt a lepedőt hiába gukkerozza az ember, attól nem lesz átlátszóvá, sőt hiábavaló a gyors taps is, akora meg ott van a köpönyeg. Így sül ki aztán, hogy nem jó a darab. No de nem is csudálom. Reviczky nagyon szép és kedves volt minden jelenetében. Nagy hatása volt a férfiszivről szóló kis monologjának, melyet különösen finoman és szellemesen adott. Ének-számai is szépen sikerültek. Szalontay, mintha csak teljes készséggel ugrott volna be, teljes jó alakítást adott. Hogy öltözni igen jól tud, már régen irtam róla, de az első felvonásban olyan kedves és szép volt, hogy szinte újra kell említeni, bár Lia vörös kosztümje is festőien hatott. Éneke is szépen sikerült, behizelgően kedves hangjával. Szántó is könnyen bánt el, nagy és bizony nem könnyű szerepével, látszik, hogy megtanulta benne a munkára érdemes alakítást. A sántát Bogyó játszotta, a mint ő szokta — jól. A kisebb szerepekben Baróthy Napoleonja, Barna Mariska tetszettek.

Tegnap **Mea** a legujabb pesti operette újdonságot a **Leánykát** ismertük meg. A darab maga nem olyan hatásos, mint elődei, de elég kedves és vannak benne új motívumok is. Ugy hiszem, ha lassú is a fejlődés, de mégis megindult már a magyar operette felé. Hogy ezek közül melyik válik be, melyik marad meg,

nem is sejtethetjük, hisz hatásukban napi jelentőségű dolgoknak is nagy részük van, de ha mind lemarad is, érdemük lesz, hogy utat jelöltek, amelyen haladva lehetséges lesz elérni valamit. A szereplők kifogástalanok voltak. **Baróthy** az örökké pityókos fejedelem szerepében, **Bogyó** Habakuk mesterben kissé burleszk, de jóízű mulatságos alakításokat produkáltak. Emez a jókedvűségben méltó párjával **Barna** Ilonával. A kisebb szerepekben szépek voltak Erdős fejedelemasszonya és **Barna** M. Daczó Bözséje. **Szántó** ugyi játékban, mint énekekben nagyon kellemes volt. Csak néha szélesek még a mozdulatai s az nagyon tölti a mi kis színpadunkat. **Reviczky** minden jelenetével hatott. Minden száznál taps kísérette megjelenésétől kezdve. Gyönyörű is volt ugyi francia kosztümje, mint a szüreti vagy az erdélyi menyecske ruhában. Játéka kedves, vidám éneke akár lágyan, akár erősen, nagyon kedves csengésű, tiszta és hajlékony. Igón valami tüntetésben volt része, úgy hallottam. Meg vagyok róla győződve, hogy ő is tudja, hogy sem a közönség, sem ő nem adott okot reá s ha őt érinti is, visszafelé sülvén ei a dolog ugyi csak az ő kiváltsága mellett bizonyit izetlenség lévén azt hiszem, a művész is sem kívánja, hogy foglalkozunk vele. A közönség megadta az elégtételt. Gondolom az igazgató is. Tisztelettel M.

HIRDETÉSEK.

A lőcsei kir. ügyésztől.

1157/1906. k. ü. szám.

HIRDETMÉNY.

A lőcsei kir. ügyészség hivatalos helyiségeiben a következő munkálatok teljesítendőek: **9 ablaknak új harmadik ablakkal való ellátása, 2 ajtóknak befalazása s az így nyert ajtóknak más helyiségekben belső ajtókul való alkalmazása.**

Felhivom ennelfogva a szakiparosokat, hogy ezen munkálatoknak **578 korona költség keretén belül** leendő elvállalására a végzendő munka megtekintése után ajánlataikat személyesen s ezen hirdetés megjelenésétől számított **8 napon belül** nálam szóbelileg tegyék meg.

Lőcse, 1906. évi február hó 15-én.

Eiserth,
kir. ügyész.

39/1906. vhtó. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a — kir. járásbíróságnak 190— évi számu végzése következtében Paschka Miksa javára **Tischler Testvérek ellen** 147 K. 71 f. s jár. erejéig 1906. évi január hó 19-én fogantositott kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 880 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a lőcsei kir. járásbíróság 1906. évi V 13 számu végzése folytán 147 K. 71 fill. tőkekövetelés, ennek 1905. évi július hó 2 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 17 K 54 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig vajtást szenvedők lőcsei üzletében **1906. évi február hó 28-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándé. ozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Igló 1906. évi február hó 5. napján.

Gál, kir. bir. végrehajtó.

Nincsen betegség háznál,

ha meghozatja a híres

Király-balzsamot,

a balsamok hírlját, mely minden betegség ellen biztos szer és minden régi bajt is azonnal meggyógyít; tehát minden háznál tartani kell, mert ezen híres balsam által megakadályozza a fájást, köszvényt, csúzt, rheumát, fog- és hátfájást, lábszaggatást, hőköt, gyomor-fájást stb., szóval minden betegségnek egyedül biztos orvossága a híres Király-balzsam. Tehát elkerülhetlen szükséges, hogy minden háznál készletben legyen. Egy nagy üveg ára 2 kor. 3 üveg 6 K. 55 f. bérmentve utánvétellel. Kapható Grosz-Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen Kossuth-utca. BUDAPESTEN: Török József gyógyszerésztárában Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert híres hajdusági bajuszpedró, melytől a legrövidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér utánvétellel bérmentve.

A „Mészárosok és Hentesek Lapja“ és „Állatkereskedelmi Ujság“

kiadásában megjelent

Vásári zsebnaptár

Husipari és Állatforgalmi évkönyv 1906-ra

és az előfizetők azidén is teljesen ingyen kapják meg.

Tartalmazza a fontosabb országos és havi, valamint heti állatvásárokat az év minden napjára pontosan átszámítva. A fontosabb állategészségügyi rendelkezéseket, az év folyamán felmerült újításokkal kibővítve. A fontosabb állatforgalmi tudnivalókat. A magyar és a külföldi állatpiacok kivitel módjait és az üzletszokásokat. A szavatossági időhatárokat. A fővárosi állatvásárok szabályait és díjait. A vágóhídi és husvizsgálati szabályokat. A fogyasztási adót. Az ipartörvénynek a házi iparra vonatkozó rendelkezéseit. Továbbá a husipar és állatforgalom körébe tartozó összes tudnivalókat, jegyzéknaplót stb.

Előfizetési ára félve 6 K. Az évkönyvet csak előfizetők kaphatják meg, könyvpiacra egyáltalán nem kerül.

A „MÉSZÁROSOK ÉS HENTESEK LAPJA“ és „ÁLLATKERESKEDELMI UJSÁG“ kiadóhivatala Budapest IX., Ferenc-körút 13. szám alatt van.

A legújabb üdítő és fájdalom-csillapító bedörzsölő szer az

UNIVERSAL-FLUID

(Illatos növény-esencia)

Csúzt, köszvény, rheumatikus szaggatások, fog- és fejfájás stb. ellen orvosilag ajánlva.

A kimerült, lankadt izmokat és idegeket felüdíti és erősíti.

Ára 1 decis üvegnek 1 kor. 50 fill., 3 üveg rendelés postaköltségmentes. 1 kis próbáüveg ára 40 fill., 6 kis üveg 3 kor., 12 kis üveg 5 kor. postaköltségmentesen. 1 kis próbáüveget 20 fill. bélyeg beküldése mellett minden költség nélkül kívánatra ingyen küld az

UNIVERSAL-FLUID egyedüli készítője

SKRIBANEK K.

gyógyszertára a „Vörös kereszt“-hez

TEMESVÁR, Holló-Hunyadi-ut sarok.

Első Styriai kötőgépgyár

Fogel J. L. műgépész

magyarországi képviselője és raktár

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 20. sz. a.

A leghíresebb

kötőgépek

tömlőzárral, házi és ipari célra, részletfizetésre is kapható. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Varrógép és javítóműhely.

500 koronát

fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használata mellett üvegje 70 fillér, valaha ismét fogfájást kap vagy szája büzlök. — (Franco küldéssel külön 95 fill.) Bartilla-Winkler Ed. Wien 19/1. Sommergeasse 1. Kapható minden gyógyszerésztárában. Csakis **Bartilla-fogviz** kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. — Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fillérért. — Egy üveg nem küldetik.

Védjegy:

„Horgonyi“

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pala-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyított háziszere, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-csillapító szernek bizonyított köszvénynél, csúznál és meghűléseknél bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Sibány hatásványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszokván minden gyógyszerésztárában kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapestben.

Richter gyógyszerésztára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában. Elisabethstrasse 5. név. Minden nap szótök üldés.

TÉLI SAISON 1906-RA.

Alkalmi eladás.

5001 méter valódi szőtt, mosható bőr flanell a legszebb színekben

csak 26 fillér méterje,

nemkülönbön ez idén is, mint évente, hogy Késmárk és vidéken lakó t. vevőimnek a

Téli bevásárlást

megkönnyítsem, a raktáromon levő összes uri és női divatárúceiket, szöveteket, vásznakat, szőnyegeket, szőrmeárúkat, szőttárúkat, nyakkendőket, zsebkendőket, kalapokat, kezttyűket és galosnikat, — valamennyi a legjobb gyártmány —

mélyen leszállított árban eladom.

A kiváló minőségért szavatolok.

KOHN FERDINÁND áruháza

Késmárk. („Hotel Késmárk“ áttellenében.)

5 Kor. sőt még több napi kereset

A házimunka-kötőgép társaság férfiakat és nőket keres, akik gépeinkre munkát vállalnának. — **Egyszerű** és **gyors munka**, melyet egész évben ki-ki odahaza lakásán végezhet. Előismertek nem szükségesek. Ha valaki más városban is lakik, az nem határoz, mi az elkészült munkát eladjuk.

Házimunka-kötőgép-társaság.

THOS H. WHITTICK ÉS TÁRSA

BUDAPEST, IV., Havas-utca 3-377.

PRÁG, Petersplatz 7-377.

Ha köszvényben, reumában szenved, ne kísérletezzen semmiféle szerrel, hanem vegyen egy üveg

Dr. Flesch-féle

köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, rheumát, kéz-, láb- és deréktájást, kezek és lábak gyengeségét, ütés, erőltetés, rándulás, ficamodásból származó fájalmakat és daganatokat biztosabban gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető, még a legrégebb bajoknál is, melyeknél sem fürdő, sem gyógyszer nem használt. Kapható a feltalálónál és egyedüli készítőnél:

Dr. FLESCHEMIL

„Magyar Korona“ gyógyszerésztárában

GYÖR, Baross-ut 24. szám alatt.

Török József gyógyszerésztárában Budapest, VI. Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.

Egy és fél deciliteres üveg ára 2 kor. Huza-mosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 korona, 3 kis vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél bérmentve utánvétellel küldjük.

Részletfizetésre Porcellán- és üveg-szervizek, lámpák,

china ezüst. Kérésre képes színes árlap ingyen. — **Ugyanitt** utazók felvételnek, kik vendéglősöket, kereskedőket és henteseket látogatnak, híres szegedi paprika eladásával sokat kereshetnek. 1 kiló világ-hírű szegedi paprika 3 frt utánvétellel.

IVÁNKOVITS KÁROLY ÉS FIA SZEGEDEN.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zeneakadémia házi hangszer készítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert,

legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfúvó hangszer, húr stb. stb. míg **REMÉNYI** legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről Király-utca 58. sz. Zene-karok teljes felszerelése a legolcsóbb árakon. Külön költségvetés díjtalanul. Kivitel a világ minden részébe nagy és kicsinyben. Zongorák és cimbalmok javítása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

Két középosztályt végzett fiu tanoncul fizetéssel felvételik

a Szepesvármegyei Közigazgatási Könyvnyomdában Lőcsén.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tiszta és ment káros alkatrészekről.

Schicht-szappan

(Szarvas vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigben bárkinek, aki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.